

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.098/2019/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Litresits András) által képviselt I. r., II. r. és III. r. felpereseknek - a Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. ifj. Balsai István) által képviselt I. r. és a dr. Hegedüs Péter ügyvéd által képviselt II. r. alperesek ellen képmáshoz való jog érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2018. december 7. napján kelt 7.P.21.621/2018/12. számú ítélete ellen az I. r. alperes által 16. sorszám alatt, a II. r. alperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben**, az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

A II. r. alperes elsőfokú perköltség és eljárási illeték fizetésére kötelezését mellőzi, és kötelezi a **Cs. Kft.-t**, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 351 842 (háromszázötvenegyezer-nyolcszáznegyvenkét) Ft elsőfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 108 000 (száznolcezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a **Cs. Kft.-t**, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 70 804 (hetvenezer-nyolcszáznegy) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 144 000 (száznegyvennégyezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a II. r. alperes jogosult visszaigényelni az állami adóhatóságtól 11 213 (tizenegyezer-kétszázötvenhárom) Ft fellebbezés illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A promenád.hu internetes sajtóterméket a II. r. alperes - korábbi nevén **K. Kft.** - alapította, majd a 2018. március 8. napján kelt szerződéssel alapítói és kiadói jogait átruházta a **Cs. Kft.-re**. A jogváltozásra figyelemmel a **Cs. Kft.** 2018. november 7. napján kérelmet terjesztett elő a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnál (NMHH) a sajtótermék NMHH Hivatala által vezetett hatósági nyilvántartásban szereplő adatainak módosítása iránt. Az NMHH hiánypótlási eljárást követően a jogváltozást átvezette a nyilvántartáson, abban 2018. december 21. napján már a **Cs. Kft.** szerepelt a promenád.hu internetes hírportál kiadójaként. A sajtótermék impresszuma azonban annak „működtetőjeként” már ezt megelőzően is a **Cs. Kft.-t**, felelős kiadójaként pedig a kft. ügyvezetőjét tüntette fel.

Az I. r. alperes az általa szerkesztett **(internetes oldal 1. címe)** internetes hírportálon 2018. szeptember 9. napján **(cikk címe)** címmel cikket jelentetett meg. Az írás a felperesek vagyoni helyzetének alakulásával, jövedelmi viszonyaival, a **H.** családhoz, valamint **(település polgármestere neve)**hez, **(település neve)** polgármesteréhez fűződő kapcsolataival foglalkozik. A cikkben az I. r. alperes több, a felperesekről korábban készült - **(település polgármestere neve)**

facebook oldaláról, **(település neve)** Polgármesteri Hivatalának gyorshír szolgálatától, valamint a **(internetes oldal 2. neve)** és a **(internete oldal 3. neve)** internetes oldalakról származó - fényképfelvételeket is közölt, amelyek felhasználásához a felperesek nem járultak hozzá. A felperesek a cikk megjelenésétől számított 30 napon belül kérték az I. r. alperestől a képmásaik jogosulatlan felhasználásával okozott jogsérelem orvoslását, ennek keretében képmásaik cikkből történő eltávolítását és az általuk megfogalmazott tartalmú elégtételt adó közlemény megjelentetését. A Cs. Kft. és az I. r. alperes a felperesek kérelmének teljesítése elől elzárkózott arra hivatkozva, hogy a fényképfelvételek a felperesek nyilvános közéleti szereplései alkalmával készültek, így azok felhasználásához a felperesek hozzájárulására nem volt szükség.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az I. r. alperes a róluk készült fényképek hozzájárulásuk nélküli megjelentetésével megsértette képmáshoz fűződő személyiségi jogukat. Kérték továbbá az I. r. alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására illetve a sérelmes helyzet megszüntetésére, és elégtétel adására, ezek keretében képmásiaknak a perbeli honlapról történő eltávolítására és az általuk megfogalmazott tartalmú közleménynek a közzétételére. Kérték ezen túl az I. r. alperest eltiltani a további jogsértéstől. Keresetük jogalapjaként hivatkoztak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 2:48 (1) bekezdésére, valamint a 2:51 (1) bekezdés a), b) és c) pontjában foglaltakra. Jogi érvelésük szerint a Ptk. 2:48 § (2) bekezdésének az a rendelkezése, miszerint a nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel felhasználásához nincs szükség az érintett hozzájárulására, szűken értelmezendő, az kizárólag a nyilvános közéleti szereplésre vonatkozik, ezért a korábban készült fényképek ismételt felhasználásához szükséges lett volna a hozzájárulásuk.

A II. r. alperest, mint az I. r. alperes által szerkesztett sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt az általuk felszámított perköltség megfizetésére kérték kötelezni.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperesek forrásokkal megjelölve közreadott képmásai valamennyi esetben a felperesek nyilvános közéleti szerepléséről készültek, így azok ismételt felhasználásához nem volt szükség az engedélyükre. A BH2018. 248. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra utalva kifejtette, a jelen kor eseményeiről, illetve a közügyekről való hiteles tájékoztatás alkotmányos jogának érvényesülése érdekében jogszerű lehet a közszereplőnek nem minősülő személyek képmásának érintett hozzájárulása nélkül történő nyilvánosságra hozatala is.

A II. r. alperes elsődlegesen a vele szemben indított per megszüntetését kérte egyfelől arra hivatkozva, hogy vele szemben a felperesek nem folytatták le a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 503. § (1) bekezdésében előírt kötelező előzetes eljárást, másodlagosan arra alapítottn, hogy miután kiadói jogait a 2018. március 8. napján kelt szerződéssel átruházta a Cs. Kft.-re, a felperesek vele szemben már nem jogosultak igényérvényesítésre. Álláspontja szerint a Pp. 51. §-ában szabályozott téves perlés esete áll fenn, ezért a per megszüntetésének hiányában nyilatkoznatni kell a felperest arról, perbe vonja-e a Cs. Kft.-t és egyidejűleg őt (a II. r. alperest) elbocsátja-e a perből.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, az I. r. alperes azzal, hogy a **(internetes oldal 1. címe)** sajtótermékben és facebook oldalán 2018. szeptember 9. napján a **(cikk címe)** című cikkében az I-III. r. felperesek hozzájárulása nélkül közreadta a róluk készült fényképfelvételeket, megsértette az I-III. r. felperesek képmáshoz való jogát. Kötelezte az I. r. alperest a felperesek képmásainak a fenti honlapról történő eltávolítására, valamint elégtétel adására akként, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 nap alatt az eredeti linken a cím alatt, a lead (bevezető) felett közvetlenül, (további kattintás nélkül) elérhető módon 30 napig, de legalább addig, amíg az eredeti kifogásolt

cikk hozzáférhető volt, továbbá a **(internetes oldal 1. címe)** címlapján az ún. főoldalon „legfelül” vezető/kiemelt hírként egy vasárnapi napon legalább 13.00-14.00 óra között tegye közzé az alábbi közleményt:

„A 2018. szeptember 9. napján megjelent **(cikk címe)** című cikkben ifj. I.rendű felperes neve, II.rendű felperes neve és III.rendű felperes neve képmását tartalmazó fényképfelvételeket az érintettek engedélye nélkül használtuk fel, ezzel megsértettük a képmáshoz való személyiségi jogukat, amelyért ezúton elnézést kérünk.”

Kötelezte továbbá a II. r. alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 351 842 Ft perköltséget, valamint az államnak 108 000 Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolása szerint elsődlegesen azt vizsgálta, a perbeli sajtócikk - amelynek illusztrálására az I. r. alperes engedély nélkül használta fel a felperesek képmásait - jellegét tekintve közéleti véleménynyilvánításnak minősíthető-e. Megállapította, a felpereseket érintő cikkbeli közlések a magán- és családi életükkel állnak összefüggésben, az közügynek nem tekinthető, és a felperesek sem minősülnek közszereplőnek. Kifejtette, az írás által felvázolt személyi és gazdasági háló, valamint annak **(település polgármestere neve)**hez fűzése öncélú közlés, lényegét tekintve egy konteo. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy az írásmű tartalma alapján nem tartozik a politikai véleménynyilvánítás védelmi körébe, ezért az annak illusztrálására szolgáló felperesi képmások felhasználásához az érintettek engedélyére lett volna szükség, amely engedély azonban nem állt az I. r. alperes rendelkezésére. Nem találta megalapozottnak az I. r. alperes Ptk. 2:48 § (2) bekezdésén alapuló mentességre történő hivatkozását, rámutatva ezzel összefüggésben arra, a perbeli képfelvételek a felpereseket egyediesítetten ábrázoló képmások, amelyek nem az ő nyilvános közszereplésükről készültek.

Alaptalannak ítélte a II. r. alperes permegszüntetésre irányuló védekezését is. Azt bizonyítottanak fogadta el, hogy a II. r. alperes az I. r. alperesi sajtótermékre vonatkozó kiadói jogait átruházta a Cs. Kft.-re, érvelése szerint azonban miután nem gondoskodott a jogváltozás hatósági nyilvántartásban történő átvezetéséről, a perre okot adott, függetlenül attól, hogy a jogváltozás nyilvántartásban való feltüntetése csak deklaratív hatályú. Nem fogadta el a II. r. alperes előzetes eljárás hiányára történő hivatkozását sem, rámutatva, a felperesek a Pp. 502. § (1) bekezdése alapján helyesen kérték az I. r. alperestől mint felhasználótól a sérelem orvoslását. Mindezek alapján nem értett egyet a II. r. alperes téves perlésre való hivatkozásával sem.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Az I. r. alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg, azaz az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását kérte. Fellebbezési érvelése szerint nem kellett rendelkeznie a fényképfelvételek felhasználásához a felperesek engedélyével, mert azok olyan cikk illusztrációjaként jelentek meg, amely a közügyek szabad vitatását érintette, másrészt mivel azok a felpereseket nyilvános közéleti szereplés, illetve tömegrendezvényen való részvétel során ábrázolták. Az Alkotmánybíróság több határozatára utalással kifejtette, az Alkotmánybíróság a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének, ezért az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és a korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást. Utalt arra, a jelen ügyben ezen túlmenően a jelenkor eseményeiről való szabad tudósításról és közérdeklődésre számot tartó kérdések nyilvánosság elé tárásáról is szó van, amely elsősorban a sajtót, de az információhoz jutás miatt végső soron mindenkit megillető alapjog. Kiemelte, a polgármester-választás kampánya során a felperesek a **(internetes oldal 2. neve)**, illetve a **(internete oldal 3. neve)** részére adott nyilvános interjúban, azaz a sajtó nyilvánossága előtt biztosították támogatásukról **(település polgármestere**

neve)t, a cikk tulajdonképpen ezt mutatta be, továbbá hogy a felperesek a polgármester érdekében vesznek részt különböző eseményeken. Állította, az írás ezzel összefüggésben tárja fel, hogy a felperesek milyen háttérrel és vélt vagy valós befolyással, üzleti kapcsolatokkal rendelkeznek. Mindez álláspontja szerint azt igazolja, hogy a perbeli tudósítás a közügyekre vonatkozó közlések körébe tartozik. Hangsúlyozta, a cikknek azon közlései, amelyekhez a kifogásolt felvételeket illusztrációként használta fel, a felperesek korábbi nyilvános közéleti szerepvállalásához kapcsolódtak, ezért azok nem tekinthetők a felperesek magánéleti eseményeinek. Azt nem vitatta, hogy a felperesek nem közéleti szereplők, ugyanakkor lényegesnek ítélte, hogy a cikkben mint a hódmezővásárhelyi polgármester aktív, nyilvános közéleti szereplést vállaló támogatói kerültek bemutatásra, ezért - az Alkotmánybíróság 7/2014. AB határozat 57. pontjában kifejtetteknek megfelelően - az ő türekszükbüknek is emelkednie kell.

Utalt arra, mindhárom felperes korábban önkéntesen vállalt nyilvános közéleti szereplést a televízióban, illetve **(település polgármestere neve)** nyilvános politikai rendezvényén, továbbá az interneten, ezek során képmását önszántából fedte fel, az ily módon korábban már nyilvánosság elé került felvételek ismételt felhasználásának így nem volt akadály.

A II. r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a per vele szembeni megszüntetését kérte, míg másodlagos fellebbezése az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a vele szemben előterjesztett kereset elutasítására, továbbá a felperesek első- és másodfokú perkieljárásban való marasztalására irányult. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését, miszerint a felpereseknek nem csupán a szerkesztősséggel, hanem a kiadóval szemben is le kell folytatniuk a Pp. 502. § (1) bekezdésében előírt előzetes eljárást, amelynek elmulasztása a keresetlevél visszautasításának jogkövetkezményével jár. Álláspontja szerint a Pp. 503. § (1) bekezdésének helyes értelmezése alapján per kizárólag azzal szemben indítható, akivel szemben megtörtént az előzetes eljárás. Véleménye szerint ezt az álláspontját támasztják alá a jelen perre vonatkozó speciális rövid határidők, amelyek azért nem jelentik az alperes eljárási jogainak sérelmét, mert módjában áll megismerni az előzetes eljárás során a felperes álláspontját. Az előzetes eljárás lefolytatásának hiányában viszont neki (a II. r. alperesnek) csak a tárgyalást megelőzően két nappal volt módja megismerni a keresetet. A fentiekén túl megismételte a téves perlésre vonatkozó jogi érvelését, utalt továbbá arra, hogy a kiadói tulajdonosváltás hatósági nyilvántartásban történő átvezetésének deklaratív hatálya azt jelenti, a joghatások nem a nyilvántartásba való bejegyzéshez, hanem az átruházás időpontjához kapcsolódnak, amely tényről a felperesek általuk is elismerten, már 2018. november 12. napján tudtak.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az I. r. alperes fellebbezése alaptalan, a II. r. alperes másodlagos fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság - az I. r. alperes által sem vitatottan - a tényállást helyesen állapította meg, annak alapján az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával helytállóan jutott arra a jogi következtetésre, hogy az I. r. alperes a felperesek képmásainak perbeli sajtócikkben történt megjelentetésével megsértette a felperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogát.

Az I. r. alperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel az ítéletábra kiemeli az alábbiakat:

A Ptk. az ember képmását és hangját, mint az emberi személyiség külső megnyilvánulásait a 2:43. § g) pontjában nevesített személyiségi jogként részesíti védelemben. A védelem célja: az ábrázolt személy döntési autonómiájának biztosítása abban, hogy képe és/vagy hangja ne kerülhessen olyan nyilvánosság elé, amely elé ő azt nem szánta. Ennek megfelelően írja elő a Ptk. 2:48. § (1)

bekezdése főszabályként, hogy képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. E főszabály alóli kivételt fogalmaz meg a Ptk. 2:48. § (2) bekezdése a modern tömegtájékoztatás érdekében, „mentesítve a hozzájárulások beszerzésének kötelezettsége alól a felvétel készítőjét és felhasználóját az ún. tömegfelvételek tekintetében, valamint nyilvános közéleti szereplésről való tudósítás esetén. Amint azonban arra a felperesek helytállóan hivatkoztak, a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésének ez a kivételt engedő szabálya nem értelmezhető kiterjesztően. E törvényi rendelkezés alapján a tömegfelvétel és a közéleti szereplésről készült felvétel az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel, amely eseményről a felvétel készült. Ahhoz viszont, hogy az ilyen felvétel más eseményről való tudósításban, vagy bármilyen más célból felhasználásra, nyilvánosságra hozatalra kerüljön, nem mellőzhető az érintett hozzájárulása, függetlenül attól, hogy ez a más célú felhasználás a tömegtájékoztatás érdekében történik vagy nem.

Jelen ügyben nem vitás, hogy a perbeli képfelvételek a felperesek nyilvános közéleti szerepléséről készültek ugyan, de az a sajtócikk, amelyben ezeket a felvételeket az I. r. alperes közzétette, nem a felpereseknek ezekről a közéleti szerepléseiről tudósítanak, így azok nyilvánosságra hozatala nem tartozik a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésében meghatározott hozzájárulás nélküli felhasználást engedő esetek körébe,

Nem ért egyet az ítéletábra az I. r. alperesnek azzal az álláspontjával sem, hogy a politikai véleményszabadság érvényesülése érdekében használhatta fel szabadon a felperesekről a korábbi nyilvános közéleti szerepvállalásuk során készült képfelvételeket. Kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, „anyajoga” az ún. kommunikációs alapjogoknak, ugyanakkor nem abszolút jog, kivételesen más alapjog érvényesülése érdekében korlátozható, így pl. abban az esetben, ha annak gyakorlása mások emberi méltóságának - ide értve a képmáshoz fűződő személyiségi jogot is - megsértésével járna (Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdés). Ennek megfelelően a véleménynyilvánításhoz való jog és valamely személyiségi jog kollíziója esetén mindig az adott ügy összes körülményét figyelembe véve dönthető el, melyiknek kell prioritást biztosítani, hiszen az egyik érvényesülése szükségképpen a másik korlátozásával jár. Általában elsőbbséget élvez a sajtószabadság a közéleti szereplők személyiségi jogainak védelmével szemben (Ptk. 2:44. §), míg a közszereplést nem vállalók esetében a védelmi szint magasabb. Az ilyen személyek személyiségi jogainak korlátozását, ennek keretében képmásuk hozzájárulásuk nélküli nyilvánosságra hozatalát a sajtószabadság érvényesülése érdekében az teheti jogszerűvé, ha az nem öncélú, azaz az eset körülményei alapján a tájékoztatás a jelenkor eseményeiről szóló vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó, közügyeket érintő képi tudósításnak minősül {28/2014. (IX. 29.) AB határozat [44]}. A perbeli cikk nem valamely közérdeklődésre számot tartó jelenkori eseményről tudósít, és nem is a közhatalom gyakorlásával kapcsolatos, hanem a közéleti szereplőnek nem minősülő felperesek magánéletével, személyi és vagyoni viszonyaival foglalkozik. Önmagában az a körülmény, hogy a felperesek a nyilvánosság előtt korábban már felvállalták támogatásukat a nem vitásan politikai közéleti szereplőnek minősülő **(település polgármestere neve)** irányában, nem jelenti azt, hogy olyan szinten kapcsolatba hozhatók lennének a politikai közélettel, ami közéleti vita tárgyává, közüggé tenné magánéletük, jövedelmi és vagyoni viszonyaik mikénti alakulását, és ezzel összefüggésben indokoltta tehetné személyiségi jogaik korlátozását.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. alperes megsértette a felperesek képmáshoz való jogát a róluk készült képfelvételek hozzájárulásuk nélküli felhasználásával, és jogszerűen alkalmazta a jogsértés Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott jogkövetkezményeit.

A II. r. alperes fellebbezésében nem jelölte meg a másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört, ugyanakkor a Pp. 110. § (3) bekezdése alapján tartalma szerint figyelembe véve a fellebbezésében foglaltakat megállapítható, hogy a másodfokú bíróságtól elsősorban az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét kéri felülbírálni, azaz a Pp. 369. § (1) bekezdésében meghatározott felülbírálati jogkör gyakorlását kéri, míg másodlagos fellebbezése arra irányul, az ítélet tábla - a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban meghatározott anyagi jogi felülbírálati jogkört gyakorolva - mellőzze a felperesek perköltségének megfizetésére kötelezését.

Ennek megfelelően az ítélet tábla - a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, helye van-e a Pp. 379. §-a alkalmazásának, azaz indokolt-e az elsőfokú bíróság ítéletének II. r. alperest marasztaló rendelkezését hatályon kívül helyezni és a II. r. alperes tekintetében az eljárást megszüntetni arra figyelemmel, hogy a felperesek a II. r. alperessel szemben nem folytatták le a Pp. 502. §-ában előírt sérelem orvoslása iránti kötelező előzetes eljárást.

A Pp. 502. § (1) bekezdése értelmében a sérelem orvoslása iránti perindítást megelőző kérelmet a képmás és/vagy hangfelvétel készítőjénél illetve felhasználójánál - jelen esetben a perbeli képfelvételek felhasználójánál - kell előterjeszteni. Sajtótermékben történő jogosulatlan felhasználás esetén felhasználónak minősül az adott sajtótermék médiaszolgáltatója és szerkesztője egyaránt, az pedig, hogy közülük melyik előtt érvényesíti az előzetes eljárás lefolytatása iránti igényét, az érintett személy döntésétől függ. Így nincs akadálya annak, hogy kizárólag a médiaszolgáltatóhoz, vagy kizárólag a sajtótermék szerkesztőségéhez forduljon az orvoslás iránti kérelmével, de azt is megteheti, hogy mind a médiaszolgáltatótól, mind a sajtótermék szerkesztőségétől kéri előzetes eljárás keretében a képmása jogosulatlan felhasználásával okozott sérelem orvoslását. Döntésének a későbbi perlés szempontjából annyiban van jelentősége, hogy az előzetes eljárás eredménytelensége esetén az orvoslás iránti igényét kizárólag azzal szemben érvényesítheti, akitől az előzetes eljárás keretében kérte sérelme orvoslását. Ennek nem mond ellent a Pp. 504. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 499. § (1) bekezdésének az a rendelkezése, miszerint ha a sajtószervnek nincs perbeli jogképessége, a perköltség megfizetésére a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes vagy jogi személyt kell kötelezni. Épp ellenkezőleg, ez a törvényi szabályozás lehetővé teszi, hogy ha a felperes a perbeli jogképességgel nem rendelkező sajtószervvel, azaz a sajtótermék szerkesztőségével szemben érvényesíti a képmása jogosulatlan felhasználásával okozott sérelem orvoslása iránti igényét, pernyertessége esetén perköltsége viselésére a bíróság abban az esetben is azt a - polgári jog szabályai szerint - jogképességgel rendelkező személyt kötelezze, aki (amely) a sajtótermékért szerkesztői felelősséget visel, ha ez a személy a perben félként nem vesz részt.

Jelen ügyben a felperesek kizárólag az I. r. alperest kérték kötelezni a képmásuk jogosulatlan felhasználásával okozott sérelem orvoslására, akivel szemben az előzetes eljárást lefolytatták. A II. r. alperest kizárólag a perrel kapcsolatos költségeikben kérték marasztalni, vele szemben keresetük nem volt. A II. r. alperes álláspontjával szemben tehát nem sértette meg az elsőfokú bíróság a Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontját azzal, hogy nem utasította vissza a keresetlevelet, illetve hogy utóbb nem szüntette meg a pert arra hivatkozva, hogy a felperesek a II. r. alperestől nem kérték a Pp. 502. § (1) bekezdésében előírt előzetes eljárás lefolytatását. Így ez okból nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás II. r. alperessel szembeni megszüntetésének sem.

Alaptalan a II. r. alperesnek az az érvelése is, miszerint a felperes igényét nem vele, hanem a (Cs.) Kft.-vel szemben érvényesíthette volna, ezért a Pp. téves perlésre vonatkozó 51. §-ának alkalmazásával is a per megszüntetésének lett volna helye. A Pp. 51. §-a ugyanis a felperes számára ad lehetőséget arra, hogy ha a pert nem az ellen indította meg, akivel szemben az igény érvényesíthető, a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig alperesként perbe vonja az általa

megjelölt másik személyt, s ez esetben - a törvényben előírt további feltételek megvalósulása esetén - sor kerülhet a korábbi alperes perből történő elbocsátására. Ha a felperes ezzel a lehetőséggel nem él, a téves perlés jogkövetkezménye a kereset elutasítása, nem pedig a per megszüntetése.

Arra viszont helyesen hivatkozott a II. r. alperes, hogy a perbeli sajtócikk megjelenésének időpontjában már nem ő volt a promenad.hu internetes sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő személy. A II. r. alperes az elsőfokú eljárás során felmutatta, a másodfokú eljárásban pedig az ítéletábra beszerezte a II. r. alperes által hivatkozott, közte és a Cs. Kft. között 2018. március 8. napján kelt szerződést, amelyből megállapíthatóan a II. r. alperes a szerződéskötéssel egyidejűleg átruházta a perbeli sajtótermék alapítói és kiadói jogait a Cs. Kft.-re. Kétségtelen, hogy a jogváltozás hatósági nyilvántartáson való átvezetésére csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követően került sor, amint azonban arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt, a hatósági nyilvántartásba való bejegyzések deklaratív hatályúak, így a jogváltozás annak nyilvántartáson való átvezetésétől függetlenül a szerződéskötés napján, azaz 2018. április 8-án bekövetkezett, következésképpen a perbeli cikk megjelenésekor már a Cs. Kft.-t terhelte a szerkesztői felelősség a promenad.hu sajtótermékért, így ő köteles megfizetni a felperesek felszámított perköltségét a Pp. 504. § szerint alkalmazandó 499. § (1) bekezdése alapján. Nincs jelentősége e tekintetben annak, hogy a Cs. Kft. nem peres fél, a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján ugyanis ha a képmás készítőjének illetve felhasználójának nincs perbeli jogképessége, pervesztessége esetén helyette a felperes perköltségének megfizetésére akkor is a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes vagy jogi személyt kell kötelezni, ha az a perben félként nem vesz részt.

Alapítan ugyanakkor a II. r. alperes elsőfokú eljárással kapcsolatos perköltségigénye. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 46. § (8) bekezdése szerint ugyanis ha a kiadó személyében változás következik be, a nyilvántartásban szereplő kiadónak kell kezdeményeznie a nyilvántartásban szereplő adatok módosítását. Jelen esetben tehát a II. r. alperesnek kellett volna bejelentenie az NMHH felé kiadói jogainak a Cs. Kft. részére történő átruházását. Tény, hogy erre a perindítást megelőzően nem került sor, sőt még az elsőfokú ítélet meghozatalának a napján is a II. r. alperes szerepelt a perbeli sajtótermék kiadójaként a hatósági nyilvántartásban. Miután a NMHH Hivatala által vezetett hatósági nyilvántartás az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 97. § (2) bekezdése értelmében közhiteles nyilvántartás, az ellenkező bizonyításáig a benne foglalt adatok és tények valóságát vélelmezni kell. Ennek megfelelően annak ellenére, hogy a perbeli sajtótermék az impresszumában „működtetőként” a Cs. Kft. volt feltüntetve a perindításkor, a felperes a közhiteles nyilvántartásban bízva jóhiszeműen járt el, amikor a perbeli sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személynek a közhiteles nyilvántartásban szereplő II. r. alperest tekintette, s vele szemben kívánta perköltségigényét érvényesíteni. Ez egyben azt jelenti, hogy a II. r. alperesnek a saját felróható mulasztására visszavezethetően merült fel perköltsége, ezért annak megfizetésére a Pp. 86. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem tarthat igényt.

Minderre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezése tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

Az I. r. alperes fellebbezésének eredménytelenségére figyelemmel kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése valamint 499. § (1) bekezdése alapján a Cs. Kft.-t a felperesek - 32/2003 (VIII. 22.) IM r. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján felszámított, és az elsőfokú eljárásban csatolt megbízási szerződéssel igazolt mértékű ügyvédi munkadíjból valamint útiköltségből álló - másodfokú

perköltségének, továbbá a feljegyzett fellebbezési illetéknek a megfizetésére, ez utóbbi tekintetében a Pp. 101. § (1) bekezdésében és 102. § (1) bekezdésében írtakra is figyelemmel.

A II. r. alperesnek a fent indokoltak szerint a saját felróható mulasztása miatt merült fel a fellebbezési eljárással kapcsolatban költsége, így azt maga köteles viselni. Észlelte viszont az ítéletábra, hogy a II. r. alperes a szükségesnél több fellebbezési illetéket fizetett meg. A fellebbezéséhez kapcsolódóan ugyanis a fellebbezési illeték alapja az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése értelmében 482 000 Ft, az illeték mértéke pedig 36 787 Ft [Itv. 46. § (1) bekezdés]. A II. r. alperes ezzel szemben fellebbezésére 48 000 Ft illetéket fizetett meg, így a többletként teljesített 11 213 Ft-ot visszaigényelheti az állami adóhatóságtól az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján.

Szeged, 2019. március 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró